

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет
Кафедра біології, здоров'я людини та фізичної терапії

Назва дисципліни	Дендрологія
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3,0 кредитів/90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач	Ойцюсь Л.В., доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії
CV викладача на сайті кафедри	http://kbmf-rshu.org.ua/
E-mail викладача:	larysa.oytsyus@rshu.edu.ua
Мова викладання	українська
Консультації	<i>Очні консультації:</i> розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій <i>Онлайн-консультації:</i> розклад присутності викладача на спеціальному форумі (в інтернет мережах) згідно з графіком консультацій.

Мета навчальної дисципліни

Мета: Глибина і об'єм знань, одержаних з дендрології допомагають студентам краще засвоїти інші, пов'язані з нею, дисципліни, виходячи з діалектичної єдності середовища і рослинного організму. Дендрологія дозволяє студентам пізнати, що зв'язки між середовищем і рослинами багатофакторні, філогенетично обумовлені, що в системі «рослина-середовище» більш рухомими, динамічними і менш стійкими є рослини.

Завдання вивчення дисципліни

вивчення студентами основ анатомічної та морфологічної будови рослин, формування понять про зв'язок будови і функції клітин, органів та організму, ознайомлення з елементами систематики рослин та фітоценології.

Загальні компетентності

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 09. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.

Спеціальні компетентності

СК 02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.

СК 06. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.

СК 07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.

СК 09. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.

3. Очікувані результати навчання

Забезпечення програмних результатів навчання (ПРН):

ПР 10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.

ПР 12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.

ПР 14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.

ПР 15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.

ПР 18. Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.

ПР 21. Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен опанувати біологічними терміни та поняття, необхідні для свідомого вивчення інших споріднених дисциплін, які формують фахову підготовку спеціалістів.

знати: орієнтуватись у видовому багатстві деревних рослин, знати відношення основних деревних та кущових видів до дії різних екологічних факторів;

вміти: підбирати асортимент перспективних деревних видів для декоративних, лісових та лісомеліоративних насаджень на території України.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи дендрології

Змістовний модуль 1. Поняття про рослинні угруповання. Їх біологічні, морфологічні та екологічні особливості.

Тема 1 Вступ. Предмет дисципліни, методи, складові частини. Історія виникнення, значення в садово-парковому будівництві. Завдання декоративної дендрології, її досягнення, зв'язок з іншими дисциплінами.

Тема 2 Природні зони рослинності. Поняття про природну зону. Вчення В.В.Докучаєва про природні зони. Поняття про рослинність ідеального континенту. Природні зони північної півкулі Землі. Природні зони України: Полісся, Лісостеп, Степ. Гірські лісові райони, їх розміщення, природно-кліматичні умови, типи рослинності.

Змістовний модуль 2. Декоративні якості деревних рослин.

Тема 3 Загальні відомості про декоративні якості деревних рослин. Зміни декоративних якостей деревних рослин протягом року та їх використання в садово-парковому будівництві.

Тема 4 Життєві форми та розміри рослин як елементи декоративності. Декоративне значення форми стовбура, крони, текстури кори, інтенсивності росту рослин, їх довговічність.

Тема 5 Декоративні якості квіток. Будова, форма, розміри, колір, запах квіток і суцвіття як елементи декоративності рослин. Строки та тривалість цвітіння декоративних рослин.

Тема 6 Декоративні якості плодів. Розміри, форма, колір шишок і плодів як декоративні якості рослин. Зміна декоративності плодів у процесі досягання. Декоративні форми плодових рослин.

Тема 7 Тривалість та строки вегетації, цвітіння, досягання плодів рослин, їх значення в садово-парковому будівництві. Вічнозелені та листопадні рослини.

Змістовий модуль 3. Особливості використання деревних рослин при створенні садово-паркових об'єктів.

Тема 8 Особливості мікроклімату та ґрунтових умов у населених пунктах. Температура, склад повітря, світло. Температурний, повітряний, водний, сольовий режими ґрунту. Роль деревних рослин у покращанні мікроклімату в населених пунктах.

Тема 9 Мистецтво зміни форми деревних рослин. Загальні відомості про топіарне мистецтво. Деревні види придатні для створення солітерів, лінійних насаджень, деревних груп і масивів, формованих стін і живих огорож, бордюрів і вертикального озеленення. Основні елементи композицій із зелених насаджень.

Тема 10 Асортимент деревних рослин для садово-паркового будівництва в Лісостепу, Поліссі, Степу України.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева й кущі. Голонасінні: Довідник / Кохно М.А., Гордієнко В.І., Захаренко Г.С. та ін.; за ред. М.А. Кохна, С.І. Кузнецова; НАН України, Нац. бот. сад ім. М.М. Гришка. Київ: Вища школа, 2001. 207 с.
2. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Частина I. Довідник / Кохно М.А., Пархоменко Л.І., Зарубенко А.У. та ін.; за ред. М.А. Кохна. Київ: Фітосоціоцентр, 2002. 448 с.
3. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Частина II. Довідник / Кохно М.А., Трофименко Н.М., Пархоменко Л.І. та ін.; за ред. М.А. Кохна та Н.М. Трофименко. Київ: Фітосоціоцентр, 2005. 716 с.
4. Заячук В.Я. Дендрологія. Голонасінні: Навчальний посібник / В.Я. Заячук. Львів: ТзОВ «Фірма Камула», 2005. 176с.
5. Заячук В.Я. Дендрологія. Покритонасінні: Навчальний посібник / В.Я. Заячук. Львів: Камула, 2004. 408с.
6. Заячук В.Я. Дендрологія: Підручник / В.Я. Заячук. Львів: Априорі, 2008. 656с.

Допоміжна література

1. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія: навчальний посібник / Калініченко О.А. Київ: Вища школа, 2003. 199 с.
2. Кохно М.А. Методичні рекомендації щодо добору дерев та кущів для інтродукції в Україні / Кохно М.А., Кузнецов С.І. Київ: Фітосоціоцентр, 2005. 48с.
3. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: Підручн. / Кучерявий В.П. Львів: Світ, 2005. 456 с.
5. Лаптев О.О. Інтродукція та акліматизація рослин з основами озеленення / Лаптев О.О. Київ: Фітосоціоцентр, 2001. 128с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.199. № 2456-ХІІ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>.
2. Наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства «Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України» від 10.04.2006. № 105. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06>.
3. <https://nubip.edu.ua/> 4. Landscape Architecture Magazine. URL: <https://landscapearchitecturemagazine.org/>

Система оцінювання

Рівень знань здобувачів вищої освіти оцінюється згідно з Положенням про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ (https://rshu.edu.ua/files/univer/pol_ocinuvana_znan_um_in_zvo_rshu_2018_zamin.pdf).

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювальні форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання практичних завдань; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Розподіл балів при складанні заліку

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2					Змістовний модуль 3			ІНДЗ	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		Всього
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	20	100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Оцінювання за видами діяльності

№ п/п	Вид навчальної роботи	Оціночні бали	Загальне число балів
1	Диктант з модульних блоків	5	5
2	Перевірка готовності студентів до виконання практичних робіт, своєчасне виконання їх завдань та захист	2	10
3	Тестовий контроль з теоретично-практичного курсу	3	30
4	Колоквіум з теоретично-практичного курсу 2-х модулів	5	20
5	Тестовий контроль з теоретично-практичного курсу та розв'язування ситуаційних завдань	5	10
6	Контрольна робота з аудиторної індивідуальної роботи	5	5
7	Контрольна робота з виконання завдання самостійної роботи	5	5
8	Захист завдань ІНДЗ	15	15
Всього		100	

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіка освітнього процесу. Перескладання модулів заліків, екзаменів відбувається у терміни ліквідації академічних

заборгованостей, визначених кафедрами і деканатами.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної або індивідуальної роботи повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Силабус розроблено на основі робочої програми навчальної дисципліни «Дендрологія» (протокол від “24” червня 2025 року № 7).